

GVERNUL ROMÂNIEI
PRIMUL – MINISTRU

522 / 0700
04032011

PARLAMENTUL ROMÂNIEI
SENAT
203 16.03 2011

Domnule președinte,

În conformitate cu prevederile art. 111 alin. (1) din Constituție, Guvernul României formulează următorul

PUNCT DE VEDERE

referitor la propunerea legislativă intitulată „*Lege privind promovarea invențiilor*”, inițiată de un grup de parlamentari – Grupurile parlamentare ale PSD și Independenților (Bp. 790/2010).

I. Principalele reglementări

Propunerea legislativă are ca obiect de reglementare instituirea obligativității „*achiziționării*” de către Ministerul Economiei, Comerțului și Mediului de Afaceri a „*realizărilor omologate ale cercetătorilor cu aplicabilitate în diferite industrii și care dețin un brevet de invenție*”, precum și a „*promovării și „valorificării”*” brevetelor achiziționate.

Potrivit inițiatorilor, demersul legislativ este justificat de faptul că actuala legislație în domeniu (*Legea nr. 64/1991 privind brevetele de invenție, republicată*) „*nu creează condiții prielnice pentru ca statul român și inventatorul să-și fuzioneze eforturile pentru a contribui la dezvoltarea țării și la bunăstarea populației*”.

II. Observații

1. Precizăm că, potrivit prevederilor art.1 din *Hotărârea Guvernului nr.1634/2009 privind organizarea și funcționarea Ministerului Economiei, Comerțului și Mediului de Afaceri, cu modificările și completările ulterioare*, acesta este organul de specialitate al administrației publice centrale, în subordinea Guvernului, care aplică strategia și *Programul de guvernare în domeniul industriei, resurselor minerale, energiei, comerțului, întreprinderilor mici și mijlocii, cooperatist și mediului de afaceri, în concordanță cu cerințele economiei de piață și pentru stimularea inițiativei operatorilor economici*.

Totodată, menționăm că autoritatea unică de pe teritoriul României care asigură *protecția proprietății industriale*, în conformitate cu legislația națională în domeniu și cu prevederile convențiilor și tratatelor internaționale la care România este parte, este Oficiul de Stat pentru Invenții și Mărci (OSIM), organ de specialitate al administrației publice centrale, în subordinea Ministerului Economiei, Comerțului și Mediului de Afaceri, care elaborează și supune spre aprobare Guvernului strategia dezvoltării protecției proprietății industriale în România și aplică politica Guvernului în domeniu.

Acordarea unui brevet de invenție în România, de către OSIM, este reglementată de Legea nr. 64/1991.

Potrivit aceluiași act normativ, persoana care exploatează invenția este persoana fizică sau juridică ce o pune în aplicare în mod legal.

Asigurarea de către stat a stimulării cercetării științifice și tehnologice naționale, astfel cum rezultă din dispozițiile constituționale ale art. 135 alin. (2) lit. c) trebuie să se realizeze cu respectarea celorlalte principii constituționale ale unei economii de piață, bazate pe libera inițiativă și concurență (art. 135 alin. (1) din Constituție) și fără a se aduce atingere unor drepturi fundamentale cum ar fi dreptul de proprietate (art. 44 din Constituție).

Pentru aceste considerente, apreciem că instituirea obligativității achiziționării de către Ministerul Economiei, Comerțului și Mediului de Afaceri a tuturor brevetelor de invenție, nefăcându-se nicio distincție și neacordându-se nicio opțiune alternativă pentru inventator, este de natură să aducă atingere dreptului la liberă inițiativă a inventatorului cu privire la modul de valorificare a invenției sale protejate de brevet, nesocotindu-se dispozițiile art. 135 alin. (1) din Constituție.

De asemenea, dispozițiile instituite aduc atingere și dreptului de proprietate al inventatorului, rezultat din obținerea brevetului de invenție.

2. Precizăm că potrivit art. 32 alin. (1) din Legea nr. 64/1991 „*brevetul de invenție conferă titularului său un drept exclusiv de exploatare a invenției pe întreaga sa durată*”. De asemenea, cu privire la modalitatea de transmitere a drepturilor conferite titularului prin brevet, art. 45 alin. (2) din lege stabilește că „*transmiterea se poate face prin cesiune sau prin licență, exclusivă sau neexclusivă, sau prin succesiune legală ori testamentară*”.

În aceste condiții, impunerea unei alte modalități de transmitere a drepturilor ce decurg din brevet este de natură să afecteze libertatea de decizie a titularului cu privire la modalitatea în care înțelege să își valorifice invenția brevetată.

3. Cu privire la **art. 1**, semnalăm că se menționează „*diferite industrii*” fără precizarea dacă este vorba de toate sectoarele industriale sau numai de unele, iar în acest caz, acestea trebuiau menționate în mod explicit. De asemenea, se menționează „*prin negociere cu inventatorii*” fără să fie avută în vedere situația în care inventatorii (autorii invențiilor) nu sunt aceiași cu proprietarii invențiilor. Nu este precizată sursa fondurilor pentru achiziția brevetelor.

4. Referitor la **art. 2**, nu se precizează, în condițiile economiei de piață, cum se pot determina „*beneficiile estimate a fi câștigate ulterior*”.

5. Nu sunt oportune dispozițiile **art. 3**, potrivit cărora „*lista brevetelor achiziționate și contractul de achiziționare sunt aprobate prin hotărâre a Guvernului*”, din punct de vedere al utilității, întrucât se aprobă practic publicarea unei liste și a unor contracte deja încheiate, avându-se în vedere, eventual, aprobarea achiziționării însăși. Este suficientă informarea Guvernului.

6. Referitor la **art. 4**, nu se precizează ce se înțelege prin „*potențial de aplicabilitate în practica imediată*”, în situația în care între soluția brevetată și realizarea practică a aplicării acesteia sunt necesare alte activități (ex. cercetări experimentale, proiectare, realizarea de prototipuri și perfecționări ale acestora, etc.), care, în unele situații se pot derula pe intervale de timp de mai mulți ani.

Astfel, sunt insuficient detaliate aspectele cu privire la modul în care brevetele de invenții ce se doresc a fi achiziționate se vor promova, scopul în care acestea vor fi promovate (în vederea comercializării și/sau dezvoltare aplicativă), precum și un posibil set de criterii de selecție a brevetelor de invenție aflate la un moment dat în piață și care vor face obiectul achiziționării. De asemenea, este necesară elaborarea unui set de reguli care vor sta la baza identificării acelor invenții care “*prezintă potențial de aplicabilitate în practica imediată*”.

7. Considerăm că inițiativa legislativă contravine legislației europene și principiilor economiei de piață, care prevăd că dreptul de proprietate al inventatorilor și titularilor de a dispune liberi asupra invenției lor.

O reglementare similară cu cea propusă nu există nu numai în țările membre ale Uniunii Europene, dar nu există în niciuna din cele 173 state părți la *Convenția de la Paris pentru protecția proprietății industriale* (la care și România este parte din 1920).

8. Precizăm și faptul că Oficiul de Stat pentru Invenții și Mărci împreună cu Ministerul Economiei, Comerțului și Mediului de Afaceri au inițiat proiectul de *Lege privind invențiile de serviciu* și care în prezent se află în proces de avizare.

Acest proiect vine în sprijinul atât al cercetătorilor din institutetele naționale, dar și în sprijinul cercetătorilor din universități care doresc să își protejeze invenția.

În acest proiect, sunt reglementate raporturile juridice între angajator și inventatorul salariat și poate conduce la creșterea numărului de transferuri de tehnologii bazate pe brevete de invenție și modele de utilitate. Inventatorii salariați vor avea create premisele legale ale obținerii unor drepturi materiale precise și stimulative din partea angajatorului, pentru invențiile create în legătură cu atribuțiile de serviciu.

Se va permite ca principalii investitori din România să fie stimulați să desfășoare activități de cercetare, care să conducă la o dezvoltare atât a cercetării românești, cât și a IMM-urilor, care vor realiza activități de producție în baza cercetării preconizate.

Totodată, se are în vedere ca stimularea inventatorilor să fie făcută în urma aplicării invenției și pe baza profitului generat urmare aplicării invenției.

Precizăm că la elaborarea proiectului de act normativ, OSIM a procedat la o documentare bazată pe legislații naționale moderne,

aplicabile în statele membre ale Uniunii Europene și, în principal, pe legea germană și legea franceză, cu privire la invențiile de serviciu.

III. Punctul de vedere al Guvernului

Având în vedere considerentele menționate, **Guvernul nu susține adoptarea acestei inițiative legislative.**

Cu stimă,

Emil BOC

Domnului senator **Mircea Dan GEOANĂ**

Președintele Senatului